

หอการค้าไทย
THE THAI CHAMBER OF COMMERCE
สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย
BOARD OF TRADE OF THAILAND

เศรษฐกิจหมุนเวียน...ที่ “ธุรกิจเล็ก ๆ ก็ทำได้”

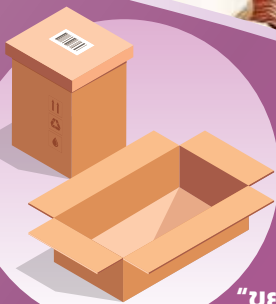
บทเรียนจากบริษัทขนาดใหญ่ เพื่อสนับสนุนผู้ประกอบการขนาดเล็ก

สแกน QR CODE
เพื่อรับชมวิดีโอ

ชุด 4: “คิดใหม่ ทำใหม่” ยกระดับคุณค่าด้วยการออกแบบ
บทเรียน 4-3: “คิดใหม่ ทำใหม่”
รีไซเคิลขยะสู่ผลิตภัณฑ์
จาก กระบวนการจัดการขยะบรรจุภัณฑ์
ของ บริษัท ซีพี แอ็กซ์ตรา จำกัด (มหาชน)

แม่ครัวร่วมรณรงค์
การใช้ บรรจุภัณฑ์ย่อยสลายได้

“ขยะบรรจุภัณฑ์” โดยเฉพาะขยะพลาสติกที่เกิดขึ้นทุกวันในกิจการค้าปลีก-ค้าส่งขนาดใหญ่ และร้านค้าทั่วไป นับว่าเป็นภาระด้านต้นทุน ทั้งเวลาและค่าใช้จ่ายในการจัดการ การใช้พลาสติกอย่างคุ้มค่า โดย Recycle แปรสภาพเป็นวัสดุใหม่และนำมาทำเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ ภายใต้แนวคิดที่ว่า “พลาสติกใช้แล้วไม่ใช่ขยะ แต่คือทรัพยากรที่สามารถนำมาหมุนเวียนใช้ใหม่ได้” รวมถึงการรีไซเคิลวัสดุชนิดอื่น ๆ เพื่อใช้แทนพลาสติก ไม่เพียงช่วยลดขยะเท่านั้น หากแต่ยังสร้างมูลค่าและคุณค่าอย่างเป็นรูปธรรม

ความท้าทายสำหรับผู้ประกอบการ

ขยะพลาสติก เป็นปัญหาที่ท้าทายต่อการจัดการของห้างค้าปลีกและค้าส่งทุกแห่ง

ข้อมูลจากสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ชี้ให้เห็นว่า ขยะพลาสติกเป็นปัญหาหนึ่งที่ประเทศไทยต้องใส่ใจ เพราะในแต่ละปีมีการนำกลับไปใช้ใหม่เพียง 25 เปอร์เซ็นต์ จากปริมาณราว 2 ล้านตัน ส่วนที่เหลือ 1.5 ล้านตัน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว ถูกทิ้งเป็นขยะ นำไปฝังกลบรวมกับขยะชนิดอื่น ๆ และนับวันจะมีปริมาณเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง **ธุรกิจจำเป็นต้องแสวงหาทางออกภายใต้แรงผลักดันด้านการจัดการทรัพยากรเพื่อลดของเสีย ลดภาระการกำจัดขยะ ลดมลภาวะ และลดก๊าซเรือนกระจก**

ตอบโจทย์ปัญหา

กรณีตัวอย่าง การสร้างสรรค์ “ผลิตภัณฑ์รักษ์โลก” หรือสินค้าบรรจุภัณฑ์จากการรีไซเคิลของบริษัท ซีพี แอ็กซ์ตรา จำกัด (มหาชน) ศูนย์จำหน่ายสินค้าภายใต้แบรนด์ “แม็คโคร”

เน้นรีไซเคิลวัสดุเหลือใช้หรือวัสดุใช้แล้วที่อาจต้องถูกทิ้งกลายเป็นขยะให้กลับมาเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ เป็นแนวทางหนึ่งที่ทรงคุณค่าตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน ซึ่งไม่เพียงช่วยลดปัญหาขยะ ทั้งขยะพลาสติกและขยะชนิดอื่น ๆ เช่น เศษวัสดุจากภาคเกษตร **แต่ยังสร้างโอกาสทางธุรกิจใหม่ ๆ ให้แก่ผู้ประกอบการที่ตระหนักถึงคุณค่าของการรีไซเคิล เพื่อร่วมแก้ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมด้วยแนวทางที่สร้างสรรค์**

“แม็คโคร เป็นธุรกิจจำหน่ายสินค้าโดยไม่มีโรงงานของตนเอง แต่เรานำหลัก **Rs มาปฏิบัติ เริ่มจาก Refuse** เรางดจำหน่ายกล่องโฟมตั้งแต่ปี 2564 **Reduce** เราทำโครงการลดขยะและรณรงค์การนำกลับมาใช้ใหม่ทุกสาขา **Renewable** นำวัสดุขวด PET ที่เก็บรวบรวมจากแต่ละสาขามาแปรรูปเป็นเสื้อสำหรับพนักงาน และ **Recycle** โดยร่วมมือกับพันธมิตรคู่ค้า นำขยะจากวัสดุเหลือใช้กลับสู่กระบวนการรีไซเคิล ซึ่งทั้งหมดเป็นนโยบายที่เราดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง”

“ตัวอย่างหนึ่งของการรีไซเคิลขยะพลาสติกสู่ผลิตภัณฑ์คือ การรีไซเคิลฟิล์มยืด ที่แต่ละสาขาใช้ในการพันแพคเกจสินค้าหรือพาเลท เวลาขนย้ายหรือจัดวางสินค้า ซึ่งเป็นพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว หลังจากใช้แล้วเรารวบรวมมาเก็บสะสมไว้ได้มากถึง 4,000 ตันต่อปี แล้วส่งต่อให้กับคู่ค้าที่เป็นโรงงาน เพื่อนำกลับไปสู่กระบวนการรีไซเคิลแปรรูปเป็นสินค้าถุงขยะพลาสติก”

คุณเอื้ออังกูร ตันวิสุทธ์
Chief Operation Officer
บริษัท ซีพี แอ็กซ์ตรา จำกัด (มหาชน)

“แม็คโครสนับสนุนการลดปริมาณขยะพลาสติก ด้วยการร่วมมือกับพันธมิตรคู่ค้าพัฒนาสินค้าในโครงการ **ผลิตภัณฑ์รักษ์โลก** ซึ่งเป็นสินค้าบรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยนำวัสดุเหลือใช้จากผลผลิตทางการเกษตรมาแปรรูป ผลิตเป็นบรรจุภัณฑ์ใส่อาหารที่ปลอดภัยกับผู้บริโภคและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อตอบโจทย์ร้านอาหารสตรีทฟู้ดส์ และร้านที่มีบริการเดลิเวอรี่ ในการหลีกเลี่ยงการใช้กล่องพลาสติกที่เป็นหนึ่งในตัวการสำคัญของปัญหาขยะและมลพิษ”

“กลุ่มผลิตภัณฑ์รักษ์โลกที่ได้รับความนิยมมาก เช่น ถ้วยชามถ้วยเดี่ยว

กล่องใส่อาหาร รวมถึงจานและช้อนที่ทำจากกระดาษ ซึ่งผลิตจาก วัตถุดิบหลัก 3 ชนิด ได้แก่ ชานอ้อย เยื่อไผ่ มันสำปะหลัง โดยเราพิจารณาว่าซีพีฟลายเออร์รายใดมีความชำนาญและอยู่ในพื้นที่ที่มีความพร้อมด้านวัตถุดิบ เช่น อยู่ในจังหวัดที่มีการปลูกอ้อยมาก เราจะสนับสนุนการทำผลิตภัณฑ์รีไซเคิลจากชานอ้อย โดยมีทีมงานของเราเข้าไปร่วมในการออกแบบและพัฒนาคุณภาพ เพื่อให้เกิดผลิตภัณฑ์ใหม่ที่ตอบสนองความต้องการของลูกค้า นอกจากนี้ สินค้าที่คู่ค้าผลิตจะถูกตรวจสอบเรื่องคุณภาพที่เหมาะสมกับการใช้งานและความปลอดภัยต่อผู้บริโภคจากทีมงานของเราก่อนจัดจำหน่าย”

ขั้นตอนและแนวทางปฏิบัติ สำหรับผู้ประกอบการ

1

กำหนดเป้าหมายธุรกิจให้สอดคล้องกับแนวโน้มด้านความยั่งยืนของโลก และการลดคาร์บอนฟุตพริ้นต์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการเปลี่ยนแปลงอย่างสำคัญ

2

ทำความเข้าใจถึงความต้องการของผู้บริโภคยุคใหม่ ซึ่งมีแนวโน้มใส่ใจต่อปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะผลกระทบจากภาวะโลกร้อน และสนใจใช้ผลิตภัณฑ์รักษ์โลกมากขึ้น

3

วิเคราะห์จุดแข็งของธุรกิจตนเอง ที่สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินธุรกิจแบบเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น ชนิดของวัสดุหรือของเสียที่อยู่ในกระบวนการ ปริมาณของเสียที่เกิด ความเชี่ยวชาญทางเทคนิค

4

แสวงหาความร่วมมือจากพันธมิตร ไม่ว่าจะเป็นภาคธุรกิจ ชุมชน หรือผู้บริโภค โดยอาจเป็นได้ทั้งผู้ผลิตในภาคการเกษตรหรือภาคอุตสาหกรรม รวมถึงผู้จัดจำหน่ายซึ่งช่วยสนับสนุนด้านการตลาด

5

ค้นหาจุดแข็งของพันธมิตรในแต่ละภาคส่วน เพื่อประสานจุดแข็งในการดำเนินงานสู่เป้าหมาย เช่น นำของเสียจากภาคเกษตรมาแปรรูปเป็นบรรจุภัณฑ์ นำขยะบรรจุภัณฑ์พลาสติกส่งอุตสาหกรรมรีไซเคิลเพื่อผลิตเป็นสินค้าใหม่

กุญแจสู่ความสำเร็จ: แนวทางสำหรับ SME

- เจ้าของและผู้บริหารเข้าใจและตระหนักในปัญหาขยะจากพลาสติก** ว่าเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องแก้ไข โดยหาหนทางลด และรีไซเคิลอย่างสร้างสรรค์
- รู้จักจุดแข็งของธุรกิจตนเอง** และสามารถใชจุดแข็งนั้นให้เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาผลิตภัณฑ์
- เข้าใจความต้องการที่เปลี่ยนไปของผู้บริโภค** สามารถมองหาไอเดียที่ตอบโจทย์ความต้องการ นั้นได้
- ต้องสร้างความร่วมมือกับพันธมิตรในภาคส่วนต่าง ๆ** เพื่อประสานจุดแข็งของตนเข้ากับจุดแข็งของพันธมิตรได้อย่างลงตัว

ข้อเสนอแนะธุรกิจรายเล็ก

ผู้ประกอบการ SME ที่สนใจนำแนวคิด Recycle วัสดุเหลือใช้หรือวัสดุใช้แล้วมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ ซึ่งตอบโจทย์ความต้องการของผู้บริโภคที่ให้ความสำคัญกับปัญหาสิ่งแวดล้อม **ควรเริ่มต้นจากจุดแข็งของตนเอง ไม่ว่าจะด้านความชำนาญการผลิต หรือด้านแหล่งวัตถุดิบ** เพราะจะช่วยให้ความได้เปรียบด้านต้นทุนการผลิต ส่งผลต่อความสำเร็จด้านการขายตามมา

ผลตอบแทนที่ผู้ประกอบการจะได้รับ

ผู้ประกอบการ SME ที่นำหลักการ Recycle จากโครงการนี้มาเป็นแนวทางปฏิบัติ จะได้รับประโยชน์คือ

- ช่วยลดปริมาณขยะจากพลาสติกในสถานประกอบการ** ส่งผลต่อการช่วยลดภาระด้านการจัดการของเสีย และลดต้นทุนดำเนินการได้ทันที
- สร้างโอกาสใหม่ ๆ ทางธุรกิจ** ผู้ประกอบการได้คิดใหม่ทำใหม่ เกิดธุรกิจใหม่ที่มุ่งเป้าหมายในการรีไซเคิลของเสียสู่ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- สร้างมูลค่าทางธุรกิจเพิ่มขึ้น** เช่น เกิดผลิตภัณฑ์สีเขียว เกิดตลาดใหม่ของผลิตภัณฑ์ที่ผู้บริโภคต้องการ
- เกิดภาพลักษณ์ที่ดีในฐานะแบรนด์รักษ์โลก** การปรับเปลี่ยนธุรกิจให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมถือเป็นบทบาทหนึ่งที่สำคัญยิ่งในการแก้ปัญหาของโลก ช่วยให้ธุรกิจมีความแข็งแกร่งอย่างยั่งยืน

คุณเอื้ออังกูร ต้นวิสุทธิ์
Chief Operation Officer
บริษัท ซีพี แอ็กซ์ตรา จำกัด (มหาชน)

“หลังจากเราทำผลิตภัณฑ์ที่บริษัทโลกขึ้นมา SME หลายรายที่เป็นผู้ผลิตกล่องบรรจุภัณฑ์พลาสติก เกิดการปรับตัวหันมาสนใจ
ทำผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เนื่องจากผลิตภัณฑ์แบบนี้ ต่อไปจะเป็นกลุ่มผลิตภัณฑ์ที่จะมีการพัฒนามากขึ้น
และเป็นสิ่งจำเป็นมากขึ้น โดยจะเห็นได้จากหลายพื้นที่ที่เกี่ยวข้องที่เป็นเกาะ เช่น สมุย ภูเก็ต จะมีนโยบายการเลิกใช้กล่องโฟม
กล่องพลาสติก เมื่อสินค้ากลุ่มบริษัทโลกเป็นตัวเลือกที่ดี ก็ย่อมหมายถึงการสร้างโอกาสการขายให้มากขึ้น”

เศรษฐกิจหมุนเวียน หรือ Circular Economy “CE”

ส่งเสริมการรักษาคุณค่าของผลิตภัณฑ์ วัตถุดิบ และทรัพยากร
ให้ยาวนานมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยการส่งกลับคืนสู่วงจร
ผลิตภัณฑ์ภายหลังจากสิ้นสุดการใช้งาน และการลดการสร้างขยะ
คณะกรรมการยุโรป (The European Commission)

เจ้าของและอำนวยการบริหาร โดย

หอการค้าไทย
THE THAI CHAMBER OF COMMERCE
สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย
BOARD OF TRADE OF THAILAND

อำนวยการผลิตและเผยแพร่ โดย

สถาบันวิทยาการเศรษฐกิจหมุนเวียน
เพื่อผู้ประกอบการและผู้บริหาร
มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

สนับสนุนการดำเนินงาน โดย

สนับสนุนบทเรียนเศรษฐกิจหมุนเวียน โดย

บริษัท ซีพี แอ็กซ์ตรา จำกัด (มหาชน)